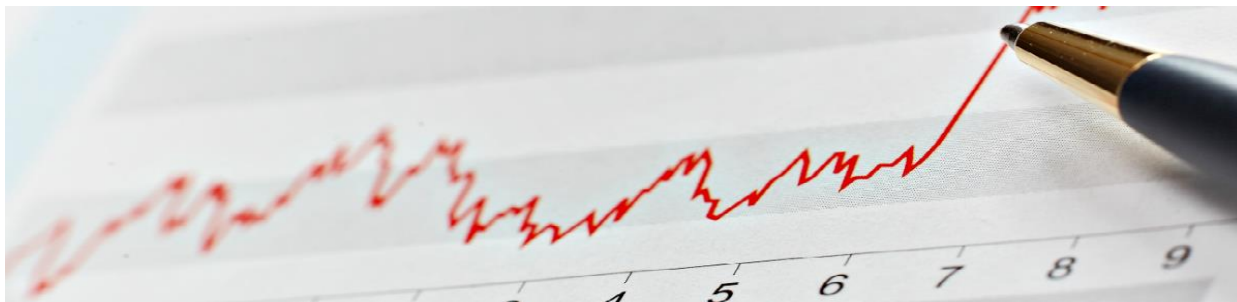

Mesečni pregled finančnih trgov: Oktober 2017 – Odličen mesec

Ljubljana, 9. november 2017 – Splošno gospodarsko okrevanje, ki smo mu priča v zadnjih mesecih širom zemeljske oble se ohranja in krepi. Optimizem potrošnikov in podjetij dosega rekordne ravni, tako vsesplošno prisoten ni bil vse od leta 2007 dalje. Vse omenjeno je jasno razvidno tudi iz prihodkov borznih družb in njihovih dobičkov iz poslovanja, ki so jih te ustvarile v letošnjem tretjem četrtletju. Slednje pa je številne vodilne delniške indekse dvignilo na zgodovinsko rekordne vrednosti.

Delniški trgi

		Donos v EUR	
		oktober 2017 (od 29.9.2017 do 31.10.2017)	Letos (od 30.12.2016 do 31.10.2017)
Regija/država	Indeks		
Evropa	STOXX Europe 600	+1,91 %	+12,05 %
ZDA	S&P 500	+3,70 %	+5,86 %
Slovenija	SBITOP*	+0,05 %	+11,06 %

*Cenovni indeksi, ki ne vključujejo donosa od prejetih dividend

Obvezniški trgi

donosnost do dospelja - 31.10.2017		
Država	10 letna državna obveznica	2 letna državna obveznica
Nemčija	0,36%	-0,75%
ZDA	2,38%	1,60%
Slovenija	0,88%	-0,43%

Evrska gospodarska rast je zelo solidna, robustna in razširjena po večini evrskega območja. V letošnjem tretjem četrtletju je znašala +0,6 % oz. +2,5 % v zadnjem letu dni. Sodeč po indeksih razpoloženja se tak tempo gospodarske rasti ohranja tudi v oktobru. Indeks gospodarskega razpoloženja, ki ga izračunava evropska komisija za evroomočje, je oktobra dosegel najvišjo vrednost zadnjih 17 let (glej sliko). Enako sliko prikazuje indeks potrošniškega razpoloženja. Optimizem vsepovsod. Slednje je razvidno tudi na trgu dela. Sodeč po anketnih indeksih gospodarske aktivnosti (PMI indeksi) oz. podzvrsti teh indeksov, ki spremljajo tempo zaposlovanja v podjetjih, je tempo kreiranja novih delovnih mest, torej zaposlovanja, najvišji v zadnjih desetih letih. Oktobrska stopnja brezposelnosti, ki jo izračunava Eurostat, se je znižala na 8,9 %. Nazadnje je bila nižja daljnega januarja 2009. Razpoloženi potrošniki, ki se lažje odločajo za trajne dobrine (avtomobili, prenova stanovanja,...) ter razpoloženi menedžerji, ki se lažje odločajo za nove investicije podjetij (nova tovarna, prenova IT infrastrukture,...), ki jih vodijo, so

seveda spodbudni tudi za prihodke in dobičke iz poslovanja borznih družb. Dobiček družb vključenih v evropski indeks STOXX 600 bo tako najverjetneje v letu 2017 za 13 % višji kot leto poprej (vir: ocene analitikov podane Bloombergu). Rast dobička evropskih borznih družb ne zaostaja za rastjo cen delnic teh istih družb.

Evropska centralna banka je v takem okolju pričakovano zmanjšala obseg izrednih spodbujevalnih ukrepov, torej odkupovanja evrskih državnih in podjetniških obveznic naložbenega razreda, iz 60 mrd EUR mesečno na 30 mrd EUR mesečno, pričenši z januarjem 2018. Program naj bi trajal vsaj do septembra 2018 oz. po potrebi morda celo dlje. Da ob znižanju zneska odkupov ni bil določen tudi dokončni konec programa, pa gre zasluga predvsem odsotnosti višanja stopnje inflacije. Ta je oktobra znašala + 1,4 %, njena osnovna komponenta (brez cen energije, hrane, tobaka, alkoholnih pijač) pa le +0,9 %. Obe sta torej pod ciljno vrednostjo ECB tik pod, a zelo blizu 2 %. Del razloga za blažjo različico umika agresivnih spodbud pa gre iskati tudi v gospodarsko močno deljeni Evropi. Italija kot zadnja in najmanj prizadevna pri čiščenju bančnega sistema ter posledično gospodarsko stagnirajoča potrebuje nizke obrestne mere oz. ECB-jev program odkupovanja tudi njenih obveznic. Na drugi strani Nemčija ob rekordno nizki brezposelnosti in solidni gospodarski rasti vsekakor ne potrebuje več izrednih ukrepov, sprejetih v času evropske državne dolžniške krize in deflacijske grožnje. To je bilo razvidno tudi iz izjav g. Weidmanna, guvernerja nemške centralne banke in ga. Lautenschlaeger, stalne članice Sveta ECB, ki sta javno izrazila nestrinjanje z nedokončnostjo oktobrskega zmanjšanja odkupov. A sodeč po osnovnem mandatu ECB, to je stabilni inflaciji tik pod, a blizu 2 %, bo močnejši umik agresivnih spodbujevalnih ukrepov na dnevnem redu ECB šele ko bo pretekla stopnja inflacije jasno prekoračila 2 % mejo. Da je stopnja inflacije ključen podatek za odločitve centralnih bankirjev, je v oktobru jasno pokazala tudi angleška centralna banka, ki je, prvič po več kot desetletju, dvignila referenčno obrestno mero na 0,5 % in to navkljub precej neoptimističnem pogledu na gospodarstvo Združenega kraljestva v luči Brexita.

Brexit in katalonske težnje po neodvisnosti v oktobru niso uspele skaziti splošnega gospodarskega optimizma.

V **ZDA** so bili podobno kot bliže nam, priča zelo solidnim gospodarskim podatkom. Indeksi razpoloženja se krepijo in presegajo predkrizne vrednosti iz leta 2007 ter so na poti rekordnim vrednostim iz leta 2000. Naročila industriji so porasla in presegla pričakovanja, prodaja novih stanovanjskih nepremičnin se krepi. Gospodarska rast v tretjem četrtletju je posledično dosegla 3 % (prevedeno na letno raven) in presegla pričakovanja analitikov. Skalila je nista niti orkana Harvey in Irma. Brezposelnost se je posledično oktobra znižala na 4,1 %.

H globalnemu optimizmu je dodatno prispevala volilna zmaga obstoječega predsednika g. Abeja na japonskih parlamentarnih volitvah, kjer je njegova stranka liberalnih demokratov ohranila dvotretjinsko večino sedežev. Politična kontinuiteta in v splošnem pro-gospodarsko usmerjeni g. Abe je poleg rasti dobičkov japonskih borznih družb in splošnega delniškega porasta pripomogel k močni kar 8,5 % rasti vrednosti japonskega delniškega indeksa NIKKEI.